

FUNDACJA GENERALI ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 106
fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
REGON 670502736
KRS 0000 11592
02 1090 1506 0000 0000 5002 0244



bratna:
Bogumiła Lulińska - Chylińska

siostra: 187-800 Włocławek,

Wisniewska Helena
Stelmim

87-640 Czernikowo

**Lidno
POZNAK
++ Luliński Czesław
ps. „Stawiczek”**

M: 75/684 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Lulini'skiej Czesław

T: M-75/684 Pom.

Lipno 908-AG

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 7 s. 1-8

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 7 s. 1-8

II. Materiały uzupełniające relację k. 3 s. 1-5

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

1.) ~~Josephus~~ Sadownik w okim k. 5 s. 1-9

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 28

VI. Fotografie ~~dział~~ ikonografii

1/2. Dokumenty Czesława Sulimskiego:

1. Nakaz aresztowania, gestapo Grudziądz z 15.06.1943, światłokop. oryg. w j. niem. (koperta) k. 1 s. 1-2
2. Tłumaczenie na j. polski pisma z 15.06.1943 - zob. poz. 1-, rękopis oryg. k. 1 s. 3
3. Personalna więźnia nr 23541 obozu koncentracyjnego Stutthof, światłokop. oryg. w j. niem. (koperta) k. 1 s. 4-5
4. Tłumaczenie na j. polski w/w pisma - poz. 3- rękop. k. 1 s. 6
5. Pismo gestapo z Grudziądza z 21.06.1943 do komendy obozu konc. Stutthof o antyniemieckiej działalności Czesława Sulimskiego, światłokop. oryg. w j. niem. (koperta) k. 1 s. 5-6
6. Tłumaczenie na j. polski w/w pisma z 21.06.1943, rękop. k. 1 s. 7
7. Pismo Muzeum Stutthof z 6.11.1991 do K. Lewandowskiej, siostry Czesława, ksero oryg. k. 1 s. 8

poz. 1.

Kartka aresztowania z
15.06.1943, Światłochop. omcy. k. 1 s. 1-2



Geheime Staatspolizei

~~Geheime Staatspolizei~~
Staatspolizeistelle Graudenz
IV S 2 a - 4878/43.

Graudenz
~~1943~~ den 15. Juni 1945
~~St. in 1945~~

3

Schutzhaftbefehl

Vor- und Zuname: Czeslaw L u l i n s k i ,
Geburtstag und -ort: 30.1.18 Missdorf,
Beruf: Arbeiter,
Familienstand: ledig,
Staatsangehörigkeit: Schutzangehöriger,
Religion: katholisch,
Rasse (bei Nichtariern anzugeben):
Wohnort und Wohnung: Josefsfeld, Kreis Leipe
wird in Schutzhaft genommen.

Gründe:

Er ~~ist~~ gefährdet nach dem Ergebnis der staatspolizeilichen Feststellungen durch sein ~~un-~~ Verhalten den Bestand und die Sicherheit des Volkes und Staates, indem er ~~in~~ sich in der polnischen Widerstandsbewegung " POZ " bzw. " PZP " als Funktionär hochverräterisch betätigt hat.

L. L.

1-2

Fotokopie ... z dokumentu ... w Archiwum Muzeum Stutthof w Sztutowie pod sygnaturą III-9482

Za zgodność z oryginałem
data 25.02.88 podpis Grzybek

Sztutowo, dn. 25.02 1988 r.

DYREKTOR

Grzybek



Tajna Idicja Lantman
Postesunek Grudziądzki.

Grudziądzki, 15 czerwca 1943. 3

IV C 2a - 4878/43.

Wakar aresztowania.

Imię i nazwisko: Czesław Lubiński

Data i miejsce ur.: 30.7.1918 Missdorf.

Zawód: Robotnik.

Stan cywilny: bezżenny.

Przynależność państwowa: podopieczny, poddany.

Religia: katolicka

Rasa (przy nieczyłym podaniu): - - -

Adres mieszkania: Józefowo, pow. Lipno.

Wojtała: aresztowany.

Podany (wzroszczenia):

Według ustaleń gestapo w sprawie on istnienie i bez-
pieczeństwo państwa powierzył jako funkcjonariusz
roku opisu "SOZ" względnie "PŁ" zdrańczego
czynny był.

Rex.

Czesław Lubiński Nr. 3

poz. 3

Personalia więźnia

nr 23541, Światłopol.
omyc.

k. 1 s. 4-5



Konzentrationslager „Stutthof“

Haft. Nr. 23 541

Personalien

Familienname und Vornamen L u l i a n k i O s t e w
(Übername unterstreichen)
geb. am: 30.1.18 zu: Miesow, Kra. Greifswald
wohnt in: Josefkowo, Kra. ~~xxxx~~ Leing Str., Gasse, Platz Nr.
Familienstand: led. Beruf: Arbeiter
Staatsangehörigkeit: Poln. Religion: kath.
Vorbildung: Volkschule

Fremdsprachen: polnisch

Ansteckende Krankheiten oder Gebrechen: keine

Haftzeiten

Bereits früher wo und wie lange in Schutzhaft gewesen: nein

Vorstrafen: a) kriminell nein

b) politisch nein

Jetzt ununterbrochen in Haft seit: 4.5.43

Die Festnahme erfolgte in: Josefkowo

Warum in Schutzhaft (eigene Angaben): pol. nicht einwandfrei (Sendenführer)

Einweisende Dienststelle: Stapo Urszula

Engeliefert in das K. L. St. am: 13.6.43

Wird die Familie versorgt: ..

Rentenempfänger: ..

Angehörige

Anschrift des Vaters: Wacław J. tot 1943

„ der Mutter: Anna, geb. Pimregelaka verhaftet

„ der Ehefrau:

Anzahl der Kinder:

Alter:

Verfahrensakten K. L. St. am.

4-5

Fotokopia i analiza zostały sporządzone z dokumentu przechowywanego w Archiwum Muzeum Stutthof w Sztutowie pod sygnaturą III-9782

Za zgodność z oryginałem

data 25.02.88 podpis [signature]

Sztutowo, dn. 25.02 1988 r.

DYREKTOR
[signature]



Obóz Koncentracyjny "Stutthof"

Personalia.

Jeniec Nr. 23541

6

Imię i nazwisko Lubiński Czesław

ur. 30. I. 18. w Missow, pow. Greifswald.

zamieszkały w Józefkowo, pow. Lipno.

stan cywilny: wolny, bieranny. zawód: robotnik.

wykształcenie: szkoła ludowa (elementarna).

języki obce: polski

skazy zarobkowe lub uszkodzenia: żadne.

Okresy aresztowania: żadne.

czy kryminalus: nie

" polityczne nie

termin nieprzewanie w aresztach od 4.5.43.

aresztowanie nastąpiło w: Józefkowo

dlaczego w aresztach: politycznie podejrzany (przewodnik bandy).

posterunek wskazujący: Gestapo Gredzińsk.

dostawiony do obozu: 13.6.43.

Rodzina:

Ojciec: Wacław Lubiński - zmarły 1943.

matka: Anna, z domu Pięrgalska, aresztowana.

Czesław Lubiński data areszt. 4.5.43 str. 1

poz. 5

Pismo gestapo Gredriech
z 21.06. 1943, Światłokop.

omyg. w j. niem. k. 15, 5-6



Geheime Staatspolizei

Staatspolizeifelle Graudenz

Dr.-Nr. IV C 2 a - 878/43.

Diese in der Antwort vorliegendes
Erfolgtaschehen u. Datum anzugeben.

An die

Kommandantur des Konzentrationslagers
in Stutthof

Graudenz, Den 21. Juni 1943.

Adolf-Hitler-Str. 65
Telefon: 1023-25

Kommandantur Konzentrationslager Stutthof	
Eing.: 28. JUNI 1943	
II	III
h	

Betrifft: Schutzhäftling Czeslaw Dużalski, geb. 30.1.1918
in Wischof, Krs. Niesewald, wohnhaft in Josefsfeld,
Kreis Leipe.

Vorgang: Einweisung vom 13. 6. 1943.

- Ich habe gegen L. Schutzhaft bis auf weiteres und seine Einweisung in das Konzentrationslager Stutthof angeordnet. Er wurde bereits am 13. 6. 1943 dort eingeliefert.
- L. war Mitglied einer polnischen Widerstandsbewegung und nachrichtenreferent der Kreiskommandantur Leipe. Er warb unter der polnischen Bevölkerung Agenten und baute den Nachrichtendienst so aus, daß er die in Warschau im Dienste Englands tätige Zentralstelle der Organisation mit militärischen, politischen und wirtschaftlichen Vorkommnissen und Veränderungen im Kreise Leipe laufend unterrichten konnte. Er stellte auch Listen auf, die die Deutschen erfahren sollten, welche gegen das Polentum tätig waren und im geeigneten Zeitpunkt von der Organisation festgenommen und liquidiert werden sollten. Seine Unter-Agenten versah er mit gefälschten Ausweispapieren. Er war im Besitz von 2 Pistolen, die er in geladenem zustande mit sich führte. Sein Plan, alle Mitglieder der Organisation, mindestens jedoch die funktionäre, mit Gift zum Zwecke der Selbsttötung im Falle der Festnahme auszurüsten, kam bis auf einen Einzelfall nicht zur Durchführung. L. steht weiterhin in dem dringenden Verdacht, grössere Mengen an Sprengstoff und Zündschnüre zum Zwecke der Durchführung von Sabotageakten beschafft und an einen weiteren funktionär übergeben zu haben.

Im Auftrage:

Nassau
H - Untersturmführer.

21.-

5-6

0
C

Fotokopis n...
mentu prze...

porządzona z doku...
archiwum Muzeum

Stutthof w Sztutowo

wygnatura 11119/882

Za zgodność z oryginałem

data 25.02.88 podpis

Gwogrehs

Sztutowo, dn. 25.02. 1988 r.

DYREKTOR

[Signature]



Tajna Idicja. Peinstowna
Posterunek Gudaia, dr.

Gudaia, 21 czerwca 1943.

dotyczy dr. IV C 2a - 878/43.

komenda Oborn Stuthhof
Wpływ. 28 czerwca 1943
II III
Mu

W odpowiedzi proszę podać
powagę such i datę.

Brestaw Luliniski Nr. 2.

komenda Oborn Kone.
w Stuthhof

Odwołanie: Arestant Brestaw Luliniski nr. 30.5.1948 w Mißhof,
powiat Priesewald, zamieszkały w Josefsfeld (Josefswald) pow. Lipno.

Łajście: Wskazanie z 13.6.43.

Łajście jest aresztowany L. i skierowany do oborn Stuthhof.

On został tam już 13.6.1943 dostawiony.

L. był członkiem polskiego ruchu oporu i referentem informacji w komendzie powiatowej Lipno. Wśród Idaków werbował agentów wywiadu i budował sieć wywiadu która miała informować angielską centralę o militarnych, politycznych i gospodarczych wydarzeniach i zmianach w powiecie Lipno.

Restawiał on też listy - wykazy Niemców którzy trępili polskość (Idaków) aby w odpowiednim czasie Niemców tych likwidować. Swoich pod-agentów zaopatrywał w fałszywe dokumenty osobiste

Był on w posiadaniu dwóch pistoletów, które załadowane amunicją nosił z sobą. Planował też zaopatrzenie członków swej organizacji w truciznę dla wzięcia jej w celach samobójczych na wypadek aresztowania. L-go podejrzewa się o posiadanie większych ilości met. wybuchowych i kuchen zapalających dla przeprowadzenia sabotażu.

Z upoważnienia
H. Unterturmführer.

Sztutowo 1991.11.06



MUZEU
STUTTHOF
W SZTUTOWIE



Odnaczone Krzyżem
Komandorskim Orderu
Odrodzenia Polski

L.dz. 2006/725/91

82-110 Sztutowo
woj. elbląskie
tel. 353

Oddział Muzeum Stutthof
81-703 Sopot
ul. Kościuszki 63
tel. 51-80-47

Pani
Krystyna LEWANDOWSKA
S T U E K L I N
87-640 Czernikowo

Państwowe Muzeum Stutthof w Sztutowie stwierdza, że w materiałach dokumentalnych tutejszego Archiwum są następujące dane o niżej wymienionym więźniu b. obozu koncentracyjnego w Stutthofie:

LULIŃSKI Czesław ur. 30.1.1918r, s. Wacława i Anny, aresztowany 4.5.1943r, dostarczony został do KL Stutthof w dniu 23.6.1943r przez Stapo Grudziądz. W obozie oznaczony numerem 23 541 jako więzień polityczny. Pod datą 20.9.1943r figuruje w wykazie wypisywanych ze szpitala. Brak danych, w częściowo zachowanych materiałach dokumentalnych, dotyczących końcowego pobytu w KL Stutthof.

Innych danych o w/w Muzeum nie posiada.
PODSTAWA informacji: I-III-9 782 Teczka akt personalnych więźnia
I-V-11 Wykaz wypisywanych ze szpitala.

/ka/



DYREKTOR
[Signature]
mgr Janina Grabowska-Chałka

1/3. Inne materiały dokumentacyjne
- Suliniński Cześć:

1. "Oświadczenie" Józefa Sadowskiego
z 19.03.1968, mpis. k. 4 s. 1-4
2. Wniosek J. Sadowskiego z
11.11.1971 do Zar. Głównego & BoWiD
o nadanie Krzyża V A dla Cześć
Sulinińskiego wraz z oświadczeniem,
mpis, kop. k. 3 s. 5-8



Do

Zarządu Głównego Z.B.o W.i D.

Warszawa, ul. Piękna 6 A

O przyznanie odznaczenia Virtuti Militari V Kl.
w celu podwyższenia renty inwalidzkiej.

O ś w i a d c z e n i e

1 Oświadczam, że kolega Czesław Luliński, syn Wacława i Józefy z Pięźalskich, ur. 30.I.1918 r. zam. w Lipnie przy ul. Włodawskiej 18 woj. bydgoskie, od pocz. r. 1940 był żołnierzem armii podziemnej P.O.Z. /Polska Organizacja Zbrojna/ działającej przeciwko Niemcom.

Pełnił on obowiązki szefa kontrwywiadu przy Komendzie Powiatowej w pow. lipnowskim pod pseudonimem "Stańczyk".

Działał bardzo wydajnie i z wielkim poświęceniem i odwagą zbierając informację o wrogu na korzyść aliantów.

W domu jego była drukarnia na której drukowano prasę podziemną p.t. "Iskra Wolności" w czym pomagała jego cała rodzina: ojciec, matka i dwie siostry. Poza wywiadem ukrywał ściganych przez Gestapo, członków organizacji /wyższych dowódców/, włożył duży wkład pracy w organizowaniu biura fałszywych dokumentów, które umożliwiały schronienie się licznym Polakom przed prześladowaniem okupantów. Dopomógł bardzo wiele w akcji propagandowej przeciwko Niemcom, zmuszającym Polaków do podpisywania obywatelstwa niemieckiego, co miało na celu zasilanie szeregów armii niemieckiej, walczącej przeciwko Związkowi Radzieckiemu.

Z narażeniem życia brał udział w akcji sabotażowej, polegającej na szerzeniu zamieszania wśród wroga, oraz niszczeniu różnych urządzeń w przemyśle, rolnictwie, komunikacji i.t.d.

W najbardziej krytycznej chwili dla naszej organizacji dopomógł mi jedynie tylko on, gdy w kwietniu 1942 r. Komenda naszego okręgu III "Mazowsze" była rozbita przez masowe aresztowania.

Aresztowany był również pierwszy komendant naszego powiatu /ja wtedy pełniłem obowiązki komendanta rej. na miasto Lipno i okolic/ kolega Luliński dopomógł mi do wyrwania z rąk Gestapo i ucieczki tego komendanta i całej jego rodziny, pomimo że inni członkowie Komendy Powiatowej uszli obawiając się aresztowania.

Uszedł również szef Sztabu Okręgu "Mazowsze" ukrywając się u kol. Lulińskiego.

Kolega Luliński pozostał do końca na swoim posterunku i dopomógł mi do ostrzeżenia członków organizacji /niższych dowódców/ by zapobiec ich aresztowaniu. Organizacja nasza w tym czasie liczyła już 1000 ludzi.

Po udanej ucieczce Komendanta Powiatu do Warszawy, Gestapo szalało tropiąc zbiegów, śledziło teren i ludzi, nasyłając wielką ilość konfidentów i prowokatorów a nawet księży przy spowiedzi poleciło wypytywać się o organizację, wiedząc o jej licznych istnieniu, ponieważ przy aresztowaniu Komendanta Powiatowego wpadły w ręce Gestapo konspirujące dokumenty.

Mimo terroru niemieckiego, tym bardziej kolega Luliński w ciągłym narażeniu życia dopomagał bardzo wydajnie do usprawnienia i siły naszej organizacji.

Przy jego pomocy została przeprowadzona unifikacja bratnich organizacji P.O.Z. i Z.W.Z. /Związek Walki Zbrojnej/ w jedną silną organizację pod nazwą P.Z.P. /Polski Związek Powstańczy/ a ostatecznie zostaliśmy włączeni w jedną organizację "Armię Krajową".

W dniu 5 maja 1943r. został aresztowany kol. Luliński ja i kilku członków organizacji A.K. Znalezione u niego broń tajne dokumenty i drukarnię. Wraz z nim została aresztowana cała jego rodzina: matka, ojciec i dwie siostry.

Ojciec zmarł na skutek tortur zadanych przez Gestapo w bukrze, w którym ja przebywałem, resztę rodziny wywieziono do obozów koncentracyjnych.

Kolega Luliński na skutek tortur został upośledzony trwale, co wpłynęło na bezpłodność.

Na badania przynoszono go na noszach bo nie mógł iść o własnych siłach.

Razem usiłowaliśmy popełnić samobójstwo trzykrotnie przez powieszenie, żeby z powodu zadanych tortur nie tracić przytomności i nikogo nie wydać, lecz pilnujący nas gestapowcy uniemożliwiali nam ten czyn bijąc nas, by utrzymać przy życiu do zakończenia śledztwa.

Kol. Luliński mimo tortur nie wydał w ręce Gestapo niezależnie od organizacji A.K. i członków organizacji lewicowych.

Zostaliśmy wywiezieni do obozów koncentracyjnych. Działalność organizacji nie została zatrzymana, działali wyszkoleni następcy.

Na rozkaz Komendanta Inspektoratu Armii Krajowej złożyłem w dn. 15.IV.1943r. wniosek o odznaczenie kol. Lulińskiego, pseudonim "Stańczyk" orderem Wirtuti Militari V klasy i Krzyżem Walecznych, oraz nominację do stopnia sierżanta.

Niezależnie od rozkazu Komendanta Inspektoratu A.K. popieram wniosek o odznaczenie i nominację kol. "Stańczyka" ponieważ w przekonaniu moim i sumieniu zasługuje on na zatwierdzenie powyższego wniosku w całej rozciągłości.

Niezależnie od wniosku dla kol. "Stańczyka" i moim osobistym poparciu tegoż wniosku, opieram się na rozkazie Naczelnego Wodza i Premiera Rządu Polskiego na emigracji w Londynie, gen. Władysława Sikorskiego i Ministra Spraw Wojskowych z dn. 14.II.1942r. Nr 927/42 oraz Nr 3226/42 z dn. 15. sierpnia 1942r. i Komendanta Sił Zbrojnych w Kraju gen. Grota - Roweckiego Nr 74/42 z listopada 1942r. że kol. Stańczyk był żołnierzem Armii Krajowej.

4
Popieram wniosek o odznaczenia i nominację dla kol. Lulińskiego "Stańczyka" opierając się na rozkazach Komendy Okręgu P.O.Z. Nr 1 z dn. 8.II.1942r. oraz Komendy Głównej P.O.Z. i P.Z.P. /Polski Związek Powstańczy" z dn. 26.XI.1942r. Nr 64, i Komendanta Sił Zbrojnych w Kraju gen. Grota - Roweckiego Nr 84 z dn. 8.II.1943r.

W oparciu o powyższe, proszę o zatwierdzenie odznaczeń i nominacji ko. Lulińskiego p.s. "Stańczyk"

Wiadoma mi jest od kilku byłych żołnierzy, wyższych oficerów Armii Krajowej, że wnioski dotyczące odznaczeń i nominacji były zatwierdzone, tak jak np. mój dotyczący nominacji był zatwierdzony i dlatego były zatwierdzone i kol. Lulińskiego. oraz kol. Klementowicza, ponieważ były na jednej liście.

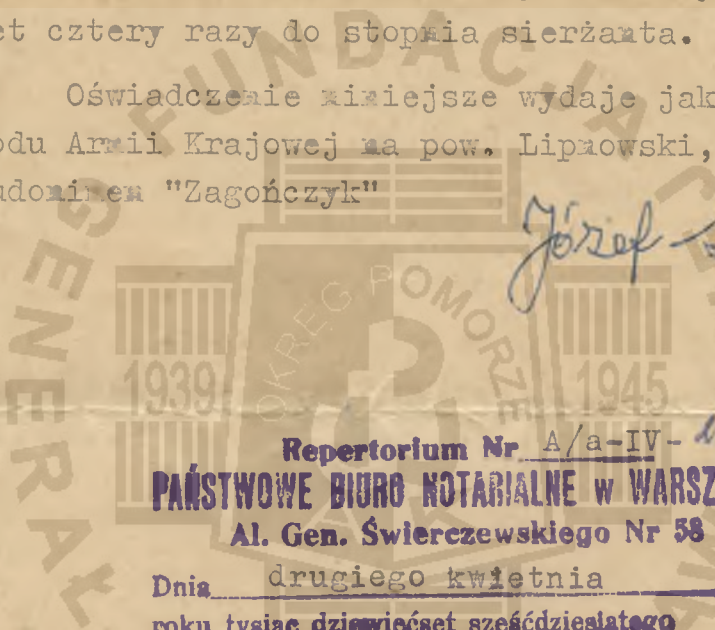
Niezależnie od powyższych trzech waiosków t.j. wojego, kol Lulińskiego i klementowicza dot. Krzyża Wirtuti Militari i Krzyża Walecznych, były to tylko trzy waioski na ilość 1.500 żołnierzy A.K. naszego Obwodu, chociaż poprzednio na rozkaz władz zwierzchnich przekazywałem waioski powyższe jak i kilka członków A.K. lecz jedynie dotyczących nominacji przeważnie stopni podoficerskich.

Waiosków o nominację było bardzo mało w proporcji do ilości żołnierzy jak i czasu 5 lat wojny daleko straszniejszej od walki armii regularnej - do stosunku służby wojskowej dwuletniej, lub tylko półtorarocznej w czasie pokoju gdzie żołnierz bez narażenia życia otrzymywał nominację, nawet cztery razy do stopnia sierżanta.

Oświadczenie niniejsze wydaje jako były komendant Obwodu Armii Krajowej na pow. Lipaowski, działając pod pseudonimem "Zagończyk"

Józef Sadowski

/-/ Józef Sadowski



Repertorium Nr. A/a-IV-1111/68

PAŃSTWOWE BIURO NOTARIALNE W WARSZAWIE

Al. Gen. Świerczewskiego Nr 58

Dnia drugiego kwietnia

roku tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego ósmego.

Poświadczam, że podpis powyższy położył własnoręcznie w mojej obecności Józef Sadowski, zamieszkały w Swidrze przy ulicy Świerczewskiego Nr 8, powiecie otwockim, tożsamość którego ustaliłem na podstawie dowodu osobistego - BR 8445922.-

Pobrano: opłaty skarbowej - 10zł / § 10 ust. 1 pkt 2 rozp. o opł. skarb./ i opłaty notarialnej - 10zł / § 21 rozp. o opł. not./.-



Zygfrid Krause
Zygfrid Krause
notariusz

zam. - wa ul. Tarchomińska 15

Do
Zarządu Głównego ZBOWiD
Warszawa, Al. Ujazdowskie 6a

W n i o s e k

o nadanie podanego 15. IV. 1943 r. odznaczenia Krzyżem Virtuti Militari dla Ob. Lulińskiego Czesława zam. w Lipnie ul. Włocławska Nr. 1 b woj. Bydgoskie.

O ś w i a d c z e n i e

Oświadczam, że Kol. Czesław Luliński, s. Wacława i Józefy z d. Pięzałskich, ur. dn. 30. I. 1918 r. zamieszkały w Lipnie przy ul. Włocławskiej 1 b woj. bydgoskie, od początku roku 1940 był członkiem Polskiej Organizacji Zbrojnej działającej przeciwko okupantowi.

Pełnił obowiązki Kierownika Wywiadu Komendy Powiatowej na powiat Lipno, działając pod pseudonimem "tancerzyk".

Działał bardzo wydajnie i z wielkim poświęceniem zbierając informacje o wrogu, które były przekazywane wyższemu Dowództwu.

W domu jego była drukarnia, na której drukowano prasę podziemną pod tytułem "Iskra Wolności", odezwy do ludności i żołnierzy niemieckich w języku niemieckim wprowadzając tym ferment w szeregi wroga /akcja "N"/.

Organizuje szkolenie, biuro "lewych" dokumentów które umożliwiły bezpieczeństwo licznym Polakom i obcym narodowościom. Ukrywa w swym domu jeńców angielskich, radzieckich i Polaków - wyższych dowódców Organizacji, w czym mu pomagała cała jego rodzina.

Dopomógł mi w akcji propagandowej przeciwko Niemcom zmuszających Polaków do podpisywania obywatelstwa niemieckiego i wcielania ich do swego wojska.

Brał udział w akcji sabotażowej.

W najbardziej krytycznej chwili dla naszej Organizacji dopomógł mi jedynie tylko on, gdy w kwietniu 1942 r. Komenda naszego Okręgu POZ III "Mazowsze" była rozbita przez masowe aresztowania.

Aresztowany był również I-szy Komendant naszego Powiatu, Kol. Luliński dopomógł mi do wyrwania z rąk Gestapo i ucieczki tegoż Komendanta Wiśniewskiego psd. "zecerba" i całej jego rodziny.

Kolega Luliński pozostał do końca na swoim posterunku i dopomógł mi do ostrzeżenia członków Organizacji przed ich aresztowaniem.

Po udanej ucieczce Komendanta POZ Wiśniewskiego do Warszawy, Gestapo szalało tropiąc zbiega, nasyłając wielką ilość konfidentów i prowokatorów, wiedząc o istnieniu licznej organizacji POZ, po-

z akt Grayana Olsawskiego

nieważ przy aresztowaniu Komendanta Wiśniewskiego wpadły w ręce Gestapo kompromitujące dokumenty.

Mimo terroru niemieckiego Kol. Juliński dopomógł mi bardzo wydajnie do usprawnienia i bezpieczeństwa naszej Organizacji.

Przy jego pomocy została przeprowadzona unifikacja bratnich organizacji POZ i ZWZ w Armię Krajową.

W dniu 5 maja 1943 r. został aresztowany Kol. Juliński i ja wraz z kilkoma członkami AK. U kol. Julińskiego Gestapo znalazło broń, tajne dokumenty i drukarnię. Wraz z nim aresztowaną jego całą rodzinę, matkę, ojca i dwie siostry.

Ojciec zmarł na skutek tortur zadanych przez Gestapo w bunksze w którym ja przebywałem. Resztę rodziny wywieziono do obozów koncentracyjnych.

Kol. Juliński na skutek tortur został upośledzony trwałym kalectwem. Na badania przenoszono go na noszach, bo nie mógł chodzić o własnych siłach. Razem usiłowaliśmy popełnić samobójstwo 3-rzykrotnie wieszając się, lecz pilnujący nas gestapowcy zapobiegli temu by móc nas dalej maltretować.

Kol. Juliński mimo tortur nie wydał w ręce Gestapo niezależnie od organizacji AK - członków organizacji AK.

Został wywieziony do obozu koncentracyjnego.

Na rozkaz Komendanta Inspektoratu AK Kóczyńskiego psd. "Surma" złożyłem w dniu 15.IV.1943r. wniosek o odznaczenie kol. Julińskiego psd. "Stanczyk" - Orderem Virtuti Militari V Klasy oraz nominację do stopnia sierżanta.

W związku z 25-cio leciem wojska Polskiego pragnę by praca i czyny w walce z okupantem hitlerowskim moich kolegów nie uległy zapomnieniu, a ich bohaterstwo wynagrodzeniu.

Nadmieniam, że Obwód nasz liczył ok. 1500 ludzi i dotychczas nikt z nas nie otrzymał odznaczenia, ani w formie zweryfikowania, ani w formie nadania, mimo że na rozkaz władz zwierzchnich 3-rzykrotnie podawałem wnioski dotyczące stopni i odznaczeń.

Archiwum Obwodu AK na powiat Lipno zostało zatrzymane przez organa b. Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Bydgoszczy i nie wiem o się z nim stało.

Były Komendant Obwodu "Postój"
na powiat Lipno Okręgu Pomorskiego AK

/-/ Józef Sadowski psd. "Zagończyk"

Sadowski

z akt Gwajans Olszewskiego p

WNIOSEK O NADANIE ORDERU — ODZNACZENIA

Virtuti Militari V Klasy

(podać rodzaj, klasę stopień orderu lub odznaczenia)

1 Dane ogólne	
a) imię i nazwisko	a) Czesław Luliński
b) imiona rodziców	b) Wacław i Józefa z Pieżańskich
c) nazwisko panięskie (dla mężatek)	c)
d) w przypadku zmiany nazwiska podać nazwisko rodowe	d)
2 Miejsce urodzenia	3 Data urodzenia
Myssof Gneiswald NRD (wieś, miasto, powiat, województwo)	30 stycznia 1918 dzień miesiąc rok
4 Miejsce zamieszkania	Lipno ul. Włocławska 1b woj. Bydgoskie
5 Miejsce pracy i stanowisko	Lipno P.P.R.N. Wydział Budownictwa Urbanistyki i Architektury (miejsceowość) Kier. Wydziału (stanowisko)
6 Przynależność partyjna	bezpartyjny do 1939 r. bezpartyjny w okresie okupacji Stronnictwo Demokrat. po wyzwoleniu.
7 Wykształcenie	Srednie ogólne (1939) Architekt budowlany specjalne (1945)
8 Służba wojskowa (czy i kiedy odbywał służbę wojskową — podać ostatni stopień wojskowy)	nieodbywał służby wojskowej
9 Czy był karany sądownie po wyzwoleniu (jeżeli był karany — podać za co, kiedy i wymiar kary)	nie był karany
10 Posiadane ordery, odznaczenia i odznaki	Srebrny Krzyż Zasługi. Odznaka 1000-lecia Państwa Polskiego. 25-ecie Lecie Stronnictwa Demokratycznego za pracę społeczną i zawodową.
(rodzaj, klasa, stopień i data nadania)	(za jakie zasługi)
11	Józef Sadowski, b. Honorant Obwodn Lipno. (imię, nazwisko i stanowisko służbowe lub funkcja osoby odpowiedzialnej za listosć w/w danych personalnych) Warszawa 11.11.1971r. Sadowski. (miejscowość i data) (podpis)
12	Adnotacje Biura Odznaczeń Kancelarii Rady Państwa

z akt Grayana Olszewskiego

Ob. Czesław Luliński ps. "Stańczyk" był moim podkomendnym. Pełnił obowiązki Szefa Wywiadu Komendy Obw. "Postój" na pow. Lipno, Okręgu Pomorskiego AK. Wyróżnił się jako bardzo zdolny, odważny, wybitnie ofiarny i pracowity w pracy konspiracyjnej. Organizuje wywiad, sabotaż, akcje "W"-zamieszanie

13 Uzasadnienie wniosku (konkretne opisanie zasług, uzasadniających nadanie orderu lub odznaczenia, ze wskazaniem stażu pracy lub działalności oraz krótką charakterystyką postawy społecznej).
wśród wojska i ludności niemieckiej, drukarnię prasy informacyjnej i szkoleniowej oraz "lewe" dokumenty we własnym domu. Ukrywa jeńców angielskich, radzieckich i wielu Polaków wyższych d-ów Organizacji. Wspólnie ze mną zapobiega podpisywaniu obywatelstwa niemieckiego wielu Polakom i, wcielenia ich do wojska niemieckiego. Wspólnie ze mną ułatwia ucieczkę z Gestapo 1-szemu Komendantowi "POZ" i całej jego rodzinie, w 1942 r. i zapobiega masowym aresztowaniom członków Organizacji "POZ". Dzięki jego inicjatywie i wielkiej odwadze unika śmierci wielu Polaków. Podany na rozkaz Komendanta Inspektoratu Koczyńskiego psd. "Surma" Okręgu Pomorskiego AK przez Komendę Obwodu na powiat Lipno do stopnia Sierżanta i odznaczenia Krzyżem Virtuti Militari V Klasy dnia 15.IV.1943r. Ob. "Stańczyk" przeszedł do Komendy Inspektoratu w 1943r. W dniu 5.V.1943 r. został aresztowany przez Gestapo, będąc zdekonspirowany i okropnie torturowany usiłował popełnić samobójstwo wspólnie ze mną. Postawa jego zapobiegła aresztowaniom bardzo wielu ludzi. Został wywieziony do Obozu Koncentracyjnego "Stutthoff".

B. Komendant Obwodu "Postój" na powiat Lipno Okręgu Pomorskiego AK

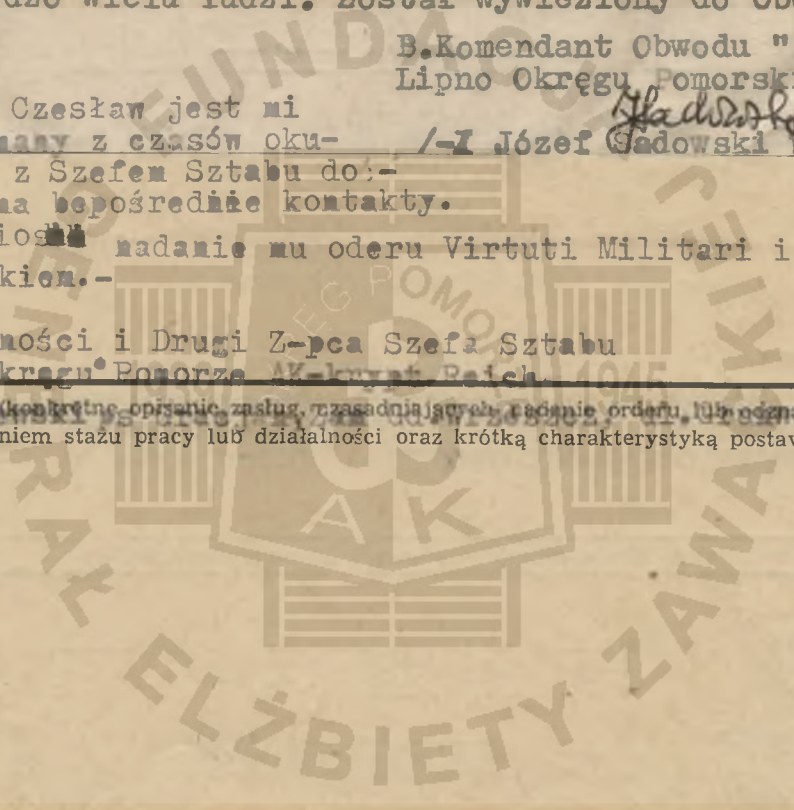
Ob. Luliński Czesław jest mi osobliwie znany z czasów oku-

pacji, gdzie z Szefem Sztabu dojeżdżał na bezpośrednie kontakty. /-I Józef Gadowski psd. "Zagonyzyk"

Popieram wniosek o nadanie mu orderu Virtuti Militari i mianowanie go podporucznikiem.

b. Szef Łączności i Drugi Z-pca Szefa Sztabu Komendy Okręgu Pomorskiego AK - kwatera Reich

13 Uzasadnienie wniosku (konkretne opisanie zasług, uzasadniających nadanie orderu lub odznaczenia, ze wskazaniem stażu pracy lub działalności oraz krótką charakterystyką postawy społecznej).



(nazwa organu)

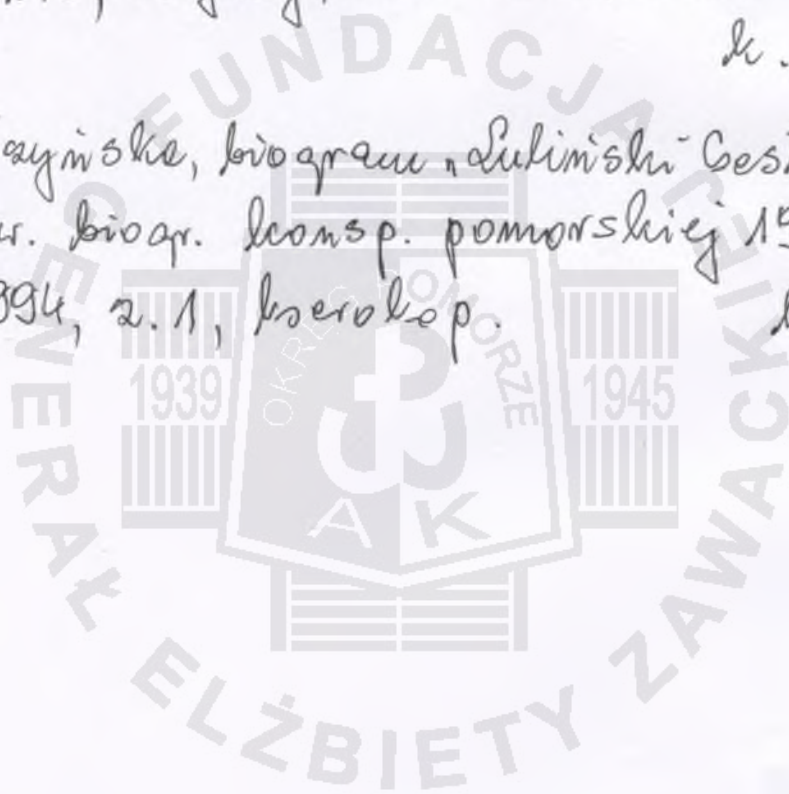
(miejsce i data)

(stanowisko służbowe lub funkcja)

(podpis)

II. Materiały naukowe dotyczące relacji
- Sulimiski Cestaw

1. Górska Lenon, Ojczyźnie mojej służęci,
(biogram „Cestaw Sulimiski”), Lipno 1992,
s. 18-19, kserokop., k. 1 s. 1-2
2. art. W. Jurkiewicz, Obok nas żyją
śpiadkowie, Kujawy, 31.08-6.09.1988,
kserokop. k. 1 s. 3-4
3. M. Jabłonowska, biogram „Sulimiski Cestaw”,
[w:] Stow. biograf. pomorskiej 1939-1945,
Tom II 1994, 2.1, kserokop. k. 1 s. 5



CZESŁAW LULIŃSKI

„Stańczyk“

(1918 – 1974)

Żołnierz AK. Redaktor „Iskry Wolności”.

Urodził się w Myssof (Niemcy) jako syn werbownika pracowników najemnych do majątków niemieckich. Szkołę podstawową ukończył w Skępem. Od 1933 roku uczęszczał do Seminarium Nauczycielskiego w Wymyślinie, którego nie ukończył z powodów finansowych (brak środków na opłatę taksy administracyjnej). W 1933 roku ukończył kurs kreśleń technicznych inżyniera Gajewskiego w Warszawie na wydziale architektury. W międzyczasie pracował jako pomocnik magazyniera w młynie Żuchowo. W okresie okupacji był jednym z organizatorów ruchu konspiracyjnego na terenie powiatu Lipno. Został członkiem Polskiej Organizacji Zbrojnej „Znak”, podporządkowanej Związkowi Walki Zbrojnej przemianowanej potem w Armię Krajową. Był założycielem i redaktorem pism „Iskra Wolności” i „Biuletynu Informacyjnego” drukowanych w domu rodziny Lulińskich w Józefkowie i kolportowanych na terenie powiatu Lipno i miasta Warszawy.

Czesław Luliński był związany z Biurem Informacji i Propagandy Komendy Głównej AK jako organizator kolportażu druków „N” na Lipno i Kujawy. Doceniając zaangażowanie i działalność „Stańczyka” jego przełożeni wy-

stali wnioski do rządu londyńskiego o awans na sierżanta i o odznaczenie krzyżem Virtuti Militari.

5 maja 1943 roku został aresztowany wraz ze swoimi rodzicami Anną i Wacławem, oraz siostrami Natalią i Heleną. Wszyscy przewiezieni do więzienia w Grudziądzu poddani zostali brutalnym torturom, w wyniku których 19 maja zmarł jego ojciec. Czesław Luliński pobity i zmaltretowany przywożony był kilka razy do Józefkowa na wizję lokalną o czym wspomina w swojej książce Jan Nowak-Jeziorański.

Wraz z innymi przewieziony został do obozu koncentracyjnego Stutthof, gdzie dzięki wstawiennictwu i opiece (10 rubli w złocie) ojca Sylwestra, gwardiana klasztoru w Skępem, został wyleczony z ran. W obozie przebywał aż do chwili wyzwolenia.

Po powrocie w marcu 1945 roku został zatrudniony w Lipnie w Wydziale Budownictwa, gdzie pracował jako architekt powiatowy. W tym samym roku ożenił się z Józefą Abramowicz ze Skępego (bezdzielni). Od 1946 mieszkał w Lipnie, gdzie przy ulicy Włocławskiej pobudował dom. Po wojnie był często wzywany i przesłuchiwany przez pracowników Urzędu Bezpieczeństwa, gdzie straszono go i proponowano współpracę. Do końca nie ujawnił, nawet swoim bliskim, szczegółów pracy konspiracyjnej i nigdy nie złamał przysięgi. Nie doczekał czasów jawności i uznania swojej działalności.

Zmarł w 1974 roku po ciężkiej chorobie nerek spowodowanej urazami z czasów okupacji.

Był wiceprezesem Powiatowego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego i członkiem Naczelnej Organizacji Technicznej. Pochowany został na cmentarzu w Skępem.

Zenon Goździ

Ojczyźnie
mojej
służyli



O LIPNOWSKIEJ
ARMII KRAJOWEJ

Lipno 1992

ionym dniu, kuzienka Natalia Lulińska-Olszewska, ps. „Czertwan”, mając ulryte w pasie pod sukienką gazetki, udawała się do stacji Karnikowo, gdzie upewniwszy się, że „Wojtek” jedzie, wsiadała do umówionego wozonu i wchodziła zaraz do toalety. Tam zostawiła wszystkie materiały i wysiadła w Skopem. Następną partię tego pisma, przeznaczoną dla obwo- du lipnowskiego, przekazywała w lesie karukowskim. Część materiałów przewoził, często na rowerze, 12-let- ni wówczas Jan Luliński. Z kolei Helena Lulińska- -Wiśniewska, w razie konieczności zastępowała star- szą siostrę Natalię przy roznoszeniu gazetek. „Koni- czynnik” bardzo często kontaktowała się ze stolarem Stanisławem Zbytulewskim (zajmął w czasie „marszu śmierci”) i Walewskim, któremu udało się powrócić do rodzinnej wsi.

Z pewnością kurierów i łączników w zakompiro- wanej strukturze było więcej, jednak ze względu na brak zweryfikowanych informacji, nie możemy na ra- zie wiele powiedzieć o ich roli. To samo dotyczy za- stęgu i oddziaływania „Iskry Wolności” w terenie. Z pewnością docierała ona do Warszawy przez na linię frontu — pod Chańków. W pierwszym przypadku sto- cydującą rolę odgrywali kurierzy z okupowanej de- licy — Stanisław Włkowiński „Zbik” (pochodzący ze Skopego) i wyżej wspomniany „Wojtek”, bardzo czę- sto przebywający na tym terenie, i przekazujący ga- zetki również łącznikom z lipnowskiego obwodu (m.in. Wacławowi Pińewskiemu, ps. „Wydra”, z Trzebiegosz- cza).

Jeżeli chodzi o przerzut na front wschodni, to „Iskry” przewoził tam Polacy zatrudnieni przez nie- miecką firmę „Celmer”, zwłaszcza zaś Władysław Lu- liński i najprawdopodobniej Zółtowski. Tam kiero- wano również specjalne wydanie w języku niemiec- kim, przeznaczane dla żołnierzy, a mające osłabić „ ducha walki” w armii nieprzyjaciela. Informacje tam zamieszczane były tak dobrane, aby „Niemcy sz- go piętach”. Także m.in. stormulowania — wg relacji Heleny Lulińskiej-Wiśniewskiej — padły często przy opracowywaniu niemieckojęzycznej wersji. Wiele przesłanek wskazuje na to, że druki te należałoby za- liczyć do tzw. „snówek”, znacząco wydawanych na te- renach wcielonych do Rzeszy. Ze względu na ogrom- ną wagę naukową tej pracy, konieczne jest m.in. prze- prowadzenie skrupulatnych analiz treści. W tej chwili dysponujemy jednak tylko jednym drukiem, dlate- go też jeszcze zbyt wczesnie na jednoznaczne uogó- lnienia.

1242

ISKRA
WOLNOŚCI

Weszliśmy w ostatnią fazę naszego wysiłku

nr. 441

Mia 1.VII.42 r.

Wojciech Jurkiewicz

„I chociaż nas wrogi opusza,
Niesie nas do polnej brzozy,
Z przysięgą braterską dusi”

Pracować będziemy w najgorzniejszych warunkach
i w naszej zaradki, jak i w naszym w jednym z powiatów mazowiec-
kich, a z tymczasem kolportażu, który w ramach...

Wojciech Jurkiewicz

Repr.: Jerzy Krysiak

O BOK NAS ŻYJĄ ŚWIADKOWIE

— Wojciech, Jurkiewicz —

Luliński Czesław ps. "Stańczyk" (1918-1974), szef wywiadu Obw. AK Lipno.

Ur. 30 I 1918 r. w Missow pow. Greifswald; syn Wacława dróżnika i Anny z d. Pierzgałskiej. Od 1933 r. uczęszczał do Seminarium Nauczycielskiego w Wymyślinie, pow. Lipno, którego nie ukończył z powodów finansowych. W 1938 r. ukończył kurs kreślarski inż. Gajewskiego w Warszawie.

Działalność konspiracyjną rozpoczął wiosną 1940 r. Wspólnie z Edwardem Ruszkowskim ps. "Sierp" z Zagna, gm. Skępe, absolwentem Seminarium Nauczycielskiego w Wymyślinie, utworzył aktywną grupę konspiracyjną POZ "Znak" w Józefkowie, gm. Skępe. Komendantem POZ "Znak" na pow. Lipno był wówczas Józef Wiśniewski ps. "Szczurba". W tej grupie konspiracyjnej znalazła się cała rodzina Lulińskich, a dom ich w Józefkowie stał się centrum propagandy i wywiadu Plac. POZ Skępe, a następnie Obw. AK Lipno. Dom ten był miejscem drukowania i powielania gazetki "Iskra Wolności", która wychodziła nieregularnie od połowy 1941 r. do maja 1943 r., a od początku 1943 r. także punktem rozprowadzania ulotek akcji "N"-wydawnictwa KG AK, które to przywoził z Warszawy do Skępego kurier "Wojtek" NN. Tu także było miejsce wytwarzania fałszywych dokumentów, przechowywania broni i materiałów wybuchowych. Luliński był, obok Ludomira Narczewskiego ps. "Młot", E. Ruszkowskiego i Tadeusza Kowalskiego ps. "Tomasz", współredaktorem "Iskry Wolności". Z jego inicjatywy zorganizowano w tym domu schronienie dla ukrywających się, których zaopatrywano w żywność i ubranie. Przebywał tu po aresztowaniach w kwietniu 1942 r. m.in. szef sztabu Okręgu Mazowsze POZ, kpt. German Marcinkowski ps. "Kmita". Jeńcy angielscy "wykradani" z obozu jenieckiego w Kikole, pow. Lipno byli następnie przez Cz. Lulińskiego eskortowani pociągiem do Andrzeja Ramlaua, gajowego w Jesionce, nadl. Dobrzejewice, pow. Lipno. W dniu 5 V 1943 r. został aresztowany przez gestapo w domu w Józefkowie, a wraz z nim: ojciec Wacław, matka Anna i dwie siostry → Natalia i Helena. Była to duża akcja gestapo przeciwko POZ. Tego dnia aresztowano 106 członków POZ (wtedy już AK), dalsze aresztowania trwały do 16 VI 1943 r. Podczas dokładnej rewizji w domu i zabudowaniach gospodarczych w Józefkowie odnaleziono broń, radio, a także drukarnię ukrytą w oborniku. Luliński był w trakcie wizji lokalnej nieludzko katowany. Po okrutnym przesłuchaniu przez gestapo w Grudziądzu, w dniu 23 VI 1943 r. został przewieziony do obozu koncentracyjnego w Stutthofie, zanotowany pod numerem 23541 jako więzień polityczny. W obozowym szpitalu przebywał do 20 IX 1943 r. Szczególną opieką otoczył go tam ks. Sylwester Niewiadomy ze Skępego, jeden z pierwszych więźniów obozu Stutthof. W Stutthofie przebywał do dnia ewakuacji obozu, tj. 25 I 1945 r. W "marszu śmierci" dotarł do okolic Łęborka, skąd powrócił do domu.

Po wojnie mieszkał i pracował w Lipnie, zatrudniony jako architekt powiatowy. Często był wzywany i przesłuchiwany przez UB w Lipnie. Zmarł 19 VIII 1974 r. w Lipnie, pochowany na cmentarzu w Skępem.

Jego ojciec, Wacław (1896-1943), od 1940 r. członek POZ "Znak". Do organizacji zaprzyjęziony przez syna. Aresztowany przez gestapo 5 V 1943 r., po ciężkim przesłuchaniu w więzieniu gestapo w Grudziądzu bestialsko tam zamordowany w dniu 13 V 1943 r.



Brat Władysław (1914-1943), wcielony do Organizacji Todta do pracy na tyłach frontu niemieckiego na wschodzie. Tam został aresztowany za działalność propagandową przeciwko Niemcom i zamordowany w czerwcu 1943 r. pod Charkowem.

Brat Anzelm w sierpniu 1939 r. zmobilizowany do 14 pp we Włocławku, brał udział w obronie Warszawy, tam dostał się do niewoli niemieckiej, z której powrócił w grudniu 1945 r. Obecnie mieszka we Włocławku

APAK, T.: Rodzina Lulińskich, Sadowski J., Suszyński S.: dok. Insp. Włocławek. Ciechanowski: *Ruch oporu...*, Drzewiecki, *Walka i męczeństwo mieszkańców gm. Skępe w latach wojny 1939-1945*, Ziemia Dobrzyńska, Rypin 1989; Krajewski: *Słownik...*

Szw. biograf. konsp.
pomorskiej 1939-1945, Tom III 1994, 2.1

Urszula Jabłczyńska

IV./1. Korespondencja Cz. Lulimskiego
z J. Sadowskim.

1. List J. Sadowskiego ps. „Zagomiszylu”
do Cz. Lulimskiego z 11.11.1971 r.
rękopis oryg.

k. 1 s. 1

2. List J. Sadowskiego do
Cz. Lulimskiego z 19.12.1971 r.,
rękopis oryg.

k. 4 s. 2-9



Daržava dnja 11. listopada 1971.

Pan Antero Lučićić.

10. listopada 1970. uo četrta 18.

Bardho mi prijeto je kol me puyjehet i to
u sprenje dot. koley. Kol klementarica jednat, jak
seone spomT dvoj obričes. Duhaj je loam bavlio
na materoty, koje materoty se pihotom meim puer
leat i duktom i hipotri b. b. b. bo fak, fak nuyjete
bo pihode suarowac. Dote mi natydemiat
o pihote i o meim i tyu d. b. b. b. cy dai do obytaric
cy tykto seueam obytaric. Kol klementarica ofo-
me loam teute. Kpovetiricam her do ouypruamie abno-
fery i kalyficy mne a narwet: her.

M. Ado W. W.

Wassera dnia 19 grudnia 1971. ²
List J. Sadowskiego do Crestana Dulinskiego.

Szanowny Kolego!

Śiękuje bardzo za gościnność, jak
i za kłopot w przystępnie podpisanie
dla mnie dokumentu.

Mnie wiem czy, da się załatwić
te sprawy, do których by ja mi
nie miał chcieć i będzie mi się
się niechciało to dla mnie czyin-
tów.

Przykro mi bardzo, że odmówi-
liście podpisu dla osoby, dla któ-
rej, bez obojętności.

Bydaje mi się, że jeżeli ja coś
podpisuję, to daję sobie sprawę
że ponoszę odpowiedzialność.

Jeżeli kolega który mnie ~~z~~
dostaje z czasu wojny, a ten bawczy

to bojné z nej v oštrej w ktorij
byl s'jad'kern i bledn'at' d'obre i s'be
obecne s'to byt' s'p'ewaz' d'ys'ermin' 220
i b'ice w byt'nam w'e s'w'ichy, bo m'ichn'
w s'p'ow'ed'at'nik to s'mys'ko'os byt'nam
oskar'z'ony je byt'pl'entem to w p'et'epo.
g'oz't'ka d'ni k'awa s'm'e't's'i. d'el'cy'el'ob'ez'my
byt'nam i'c' na s'm'e't'e' by' d'w'e d'ach'k'och'i
w s'tym' o'we'e' in'ym'm'. p'ed'ym'e' s'e' m'ic'
s'tem' d'it'y by' w's't'ud'ac'i, m'oz'e' b'it'i' t'e'cy
w s'm'yp'ue'ch'w'e't' h'e' c'up'no' w'e' p'ob'e'm'ic'ny'm'
d'el'ego s'm'yp'bu' am'i b'ard's'ko' s'e' to p'it'e.
p'i'ne' d'ez' t'ego, s'e' w'p'ad'aj'e' h'e' w'e'k't'o'ry'm'
s'aw'om' w' s'p'ow'ed'at'nik i w' k'ip'ne, s'e' t'yp'
s'io' p'a' i to byt'ac'ne'e' p'a' byt'nam' w'ru'ny.
d'w'e' t'aj'p'oc'he' w'e' m'ny'ch' o's'k'ar'z'ij'c'e'li
d'aj'e' m'i' b'e'k't'e' p'hy's'ic'z'e' 222
s'ed' m'ne'e' w'ne's'w'om'i, a'le' m'e' d'iz'e'
h'i' d'ez'ch'ow'om' s't'rac'ko'w', s't'at'm'y' h'e'
b'ali' m'oz'e'w'i, a'le' d'iz'e'k'i' d'ez'ch'ow'om' h'ot'e'w'e

34
m'ic'tam' d'ow'o'w' o's'p'az'i, a' k'oz'e'k'e
m'oz'i' o's'kar'z'ij'c'e'li' a' n'aw'e't' i' w'ac'h'e' b'e'ie
by'li' p'ue'k'ow'om'i' t'e' s'e' by' d'at'e'm,
w' s'e'ce' g'e't'ep'o, b'o' t'ak'e' s'p'ie'w'o'm'o' s'ob'e'e'
m'el'od'ij'e' s'o' b'o'j'n'e' i' d'o' t'ego' o'w'm'
s'p'ie'w'op'e' p'e' s'ob'e'e' w'e'k't'o'm'y, b'o' b'e'a-
t'o'm'y, s't'at'm'y' b'yp'o'c'k'ow'ym' h'ot'e'm'
d'ost'at'li' b'e'h'at'e'w'om'i' n'e' w'e'j's't'o're.
s't'a' t'ego' m'i' j'e's't' s'm'yp'bu' s'e' by' h'e'
d'iz'e'w'e' o' t'ry' d'e' s'p'aw'e'd'e' i' d'o' t'ego
o'w'm' s'e' t'wo'i'm' p'o'm'o'm'm' w'oz'u' m'e'
w'e'm'a' i' d'ez'ch'ow'om' w'o'j'ny'm' n'e'
t'ry'm' s't'aw'o'w'i's't'ka, m'el'ic'w'e' o'w'e'
i' w'ac'h'e' by' p'ue'k'ow'om'i' s'e' s't'ac'
w'o'y' j'ak'i' m'oz'e' s'ob'e' i' w'e'd'at'e' b'o'
c'e' s'p'at'e'm' i' c'e'p'is', j'e'k'e' m'e' s'e' s'e'
s'p'o'p' w'o'w'e'y' s'p'e'c'h'e' s'e' t'ak'e' by't' d'iz'e'
s'm'yp' w'o'w'e'k'i' g'o'm'e'w'o' m'om' b'ij'i' d'iz'e'
w'o'y' g'ly' p'op'ad'a. s'e'a' g'ly' w' p'o'p'oc'h'e

4

ještě chvilku, to bym rád měl být 5
chvilku v této buňce.

Proč toho všeho jsem se nikdy ani bádně
neobavoval? Když jsem se šel podívat
do své cely, to jsem se byl
těžko štěstí. Když jsem byl v obor-
ně, která byla s obor Poláků, kteří
byli miata podle o nás pojeje.

byl bytí v obor dva leta i ty
ještě i dříve se tam přecházeli, je bytí
dříve se chvilku před tím z chvilky
let i teď tyje i ty mabědně docením
se štěstí v obor i by je štěstí
my v obor v obor se štěstí, ale
bym štěstí štěstí štěstí štěstí, šas-
tanar štěstí se by dci štěstí
parodie, štěstí štěstí štěstí štěstí
máti štěstí štěstí, se štěstí štěstí
štěstí štěstí, se štěstí. Proč ne
vypůjčím štěstí štěstí štěstí

też potrzeba być procy a nam też ⁵/₆
muszą odnieść.

Osoba dla której problemem jest
o poczęciu, najwięcej będzie dla Państwa
jakoż temu to napiszecie dla niej.

Proszę was kilka razy przez
klementyna o pomoc dla Harkim's-
kiego Jena. Będzie ostatecznie w sprawie
poinformować do niego pisać, bo samo-
chód nie chciał jednakże bo było.

Następnie obojczyka to będzie
potrzebnygo sumarycznie, i gdzie
prace, dłużej się może do czasu i tak
nie ma potrzeby. Był to bardzo
chwilny ostateczny, który sądzić nie
wielu na wistych. Treść nie powinna.
Pomocnikiem tu b b-ki na jego temat.
i jeżeli w sprawie bo z tymi musi
wypić jego sprawę bo tu nie ma
i dla tego proszę bardzo bycie mu

6) klementinam pomogli podpístať
pre dľa nágo občianske dokumenty.
które nabyli mu svedčovanie a
mimoštat.

1) Nách napísať list polcomu
do dčeti by to vgochvánie
A tobe včítaj ojedine i dčety
mu že to utnymanie v ser dčety.
list náche beché v dčom oštitku
i polcomu by mu it do včed, že
dčeti gopodantov oddai dčeton.
Dčeti fakt dčeg albo náche gopfo -
dčegz albo náhe ppeda dčeg a za -
to náche dčakra utnymanie včiti -
com kčitny náche tč polčegz.

2) lo by pecktu edno by dčeti -
náched oddai gopodantov ná pčuttho
hub občan že utnymanie.
Pai što de mu pčute, zalamy

7) Bytchoti od berčoti gopfo - 73
dčakotai i zavabčotv dčeti
náhe dčakymaci dom i kčevčech
náem dčitčke pčyragov dčev.

3) Chčá otnymaci senty byjčtko -
če. De dčiččemotv včevčé včyčy
co mu polčitke, leu mu včoty,
čtordčim tčotiču tčičmu pčd -
pčevčé dčeberečy albo ja, tčičči
ševčevčé.

Radnčym mu tčy gopčiči ná
dčakymotv pčopčyčy by pčevčé náčy
odpčevčé, pčevčany tčy i pčoty kčom
tč to náčery de tčy pčevčé i dčitčel -
avčiči dea Polčiči.

Pro he bečču pčomotv ná.
do kčevčevčotv čiča tčič pčitčem
včit pčevčé.
Pčatčym čevčé včevčy tčevčevčé
odpčič dčakymantv, kčitny mu pčotčiči -
čičiči.

8.

9

nie biem cyp 2 nęgo skomptem,
 powieba ~~mi obicasso~~ meam brā-
 domori, se moju sprawa sorkta
 skae nrocha do kominji boyfika-
 cynej ~~ta~~ gnie potueta i bytan
 prebarana w acie wojny.

Zobady Sziat Bziyo Notochenia
 i nowego Raku, pre tytan ban
 i meafone nej seale amety ne ryae
 mie oser barcho rapra kuan do ter-
 dar by staci i drag w diej amoty
 przyko am barcho se nie uprechi-
 lotie domy tacy se bechue my w bar,
 bo mopten nrochi w hotelu, barcho
 wygodnie bo jenne bytan dwa dni
 w lipie - zora byle zashocowa
 a w hotelu jir po gade w meafce
 byty zejota. Idu te go tony meffa
 sam se napat. Pizuec wone ban
 fante bo jir trobiero foto hope
 Zebolaki.

T: M-75/684 Pom.

Lipno

Prilimski Grestaw

W. Party informacyjne
k. 28

Kop.

vel 75 m

Lipno
PK 1

Lubiniński Czesław

vel. Paradowskiej Kellerzyni (100 Pom)

1. Lubiniński odbiera od Paradowskiej
bieliznę ze sklepu dla ukrywających
się zbiegów z Łagow /DK 84
2. Lubiniński odbiera od Paradowskiej papier
oraz farby drukarskie, dostarczane przez
kuriera Rutkowskiej Danieł i Włodarską
3. Lubiniński odbiera też mundury SS i SF
oraz różne odziski partyjne potrzebne
do przeprowadzanych akcji. /DK 84
4. Lubiniński awanturzy z całą rodziną
(matka, dwie siostry, ojciec samowolny
w gestapo) na początku maja 1943 r.
/DK 84

Lipno 21

Lubimiski Cmentarz po Staniszyk
z Józefką
Kier wyjazdu K-dyż po Pół i Pół od V 1942
do XI 42
XII 42 do 5 V 43 kier wyjazdu Głosp. Pół
arrest z ojcem, matką, 2 siostrami - wszystkie skierowane
ojcu zmarł na skutek tortur w Grandbrücken
Staniszyk do obozu Stutthof
K Lubimiskiego Głosp. zmarła choroba, mordercy
do powielania, broni i różne dokumenty
rel Sadowskiego JH Pół

- Lipno 1743
- ++ ~~1943~~ Luliniński Czesław ps. "Stowisnyk" w rel. Natalii Lulinińskiej Okręgowy (5119)
1. Luliniński Czesław komendant na terenie pow. Lipnowskiego oddział przybył od siostry Natalii Lulinińskiej w 1940 r.
 2. Był zaangażowany w pracy drukarni, wydającej gazetę "Zakola".
 3. Czł. Luliniński aresztowany 5. V. 43 r. w domu w Józefkowie, przewiezony do Lipna z całą rodziną consisting of several people and their belongings.
 4. Wzięty w niewolę przez bandytkę Gestapo w Grombujdzie.
 5. Pomógł w ucieczce z Grombujdy siostry Natalii, z wydatku siostry Franciszki Lewandowskiej z Józefkowa.
 6. Po 6 tygodniach wyjazd z Grombujdy do St. H. kof. - V 43 Czesław nieprzytomny awaryjnie w koc.

#F

lipiec

4

++Luliiński Crestaw

inf. a ref. Ranny Cieslikowski - Kopynisty
(196 P)

- Crestaw Luliiński odlierat od H. C. parski
rynowosicowe, brodki opetroukove i leki
alla chlepcow a laru LK
- Gr. L. dostocent teri H. C. Garethi a tajni
drukarni tuncacroni ma j. angielski
ktore H. C. wrucała nocz na druby
miewolnikom angielstwu / 84
84

AK

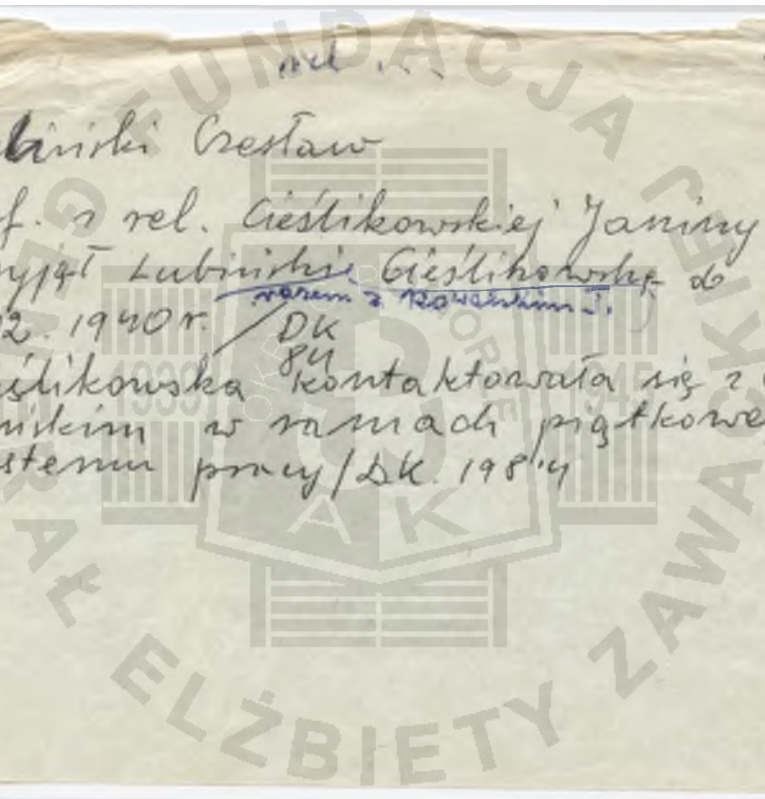
not.

Lipno

5

++Lubiński Czesław

- inf. o rel. Cieslikowskiej Janiny (199 P)
przyjęt Lubiński Cieslikowska do AK
01.02. 1940 r. ^{razem z Kowalskim i.} DK
- Cieslikowska ⁸⁴ kontaktowała się z Cz. Lu-
binieim w ramach projektowego
systemu pracy /DK. 198.4



Lubiński Czesław ^{Stawny} Lipno
rel. Wysockiej Aleksandry (277 Pam) s. Jurkiewicz

- 1) Lubiński był pnetorionym Wysockiej
w ŻWZ - FK od lutego 1941 r.
- 2) Lubiński z W-wy gazetkę "Jaka Wolności"
odbił na wstępie drukarni i dostarczył
Wysockiej do rozpracowania. Dostarczył
również inną postać
- 3) Lubiński aresztowany w 1943 r. /ok 84

K. Czuchrański 368 - kancelar
techniczny, awansowany 5 V 1943
zamożniejszy w gospodarstwie
rolnym

Lipno 7

dułini'scy ^{syn} Czesław "Stary", ^{syn} Władysław "Młody", ^{syn} Władysław "Młody", ^{syn} Władysław "Młody",
siostra dułini'ska Hellen, ^{syn} Józefowa ^{syn} Władysław "Młody", ^{syn} Władysław "Młody",
syny płk. Władysław "Młody" i ^{syn} Władysław "Młody" (Stekliniec)

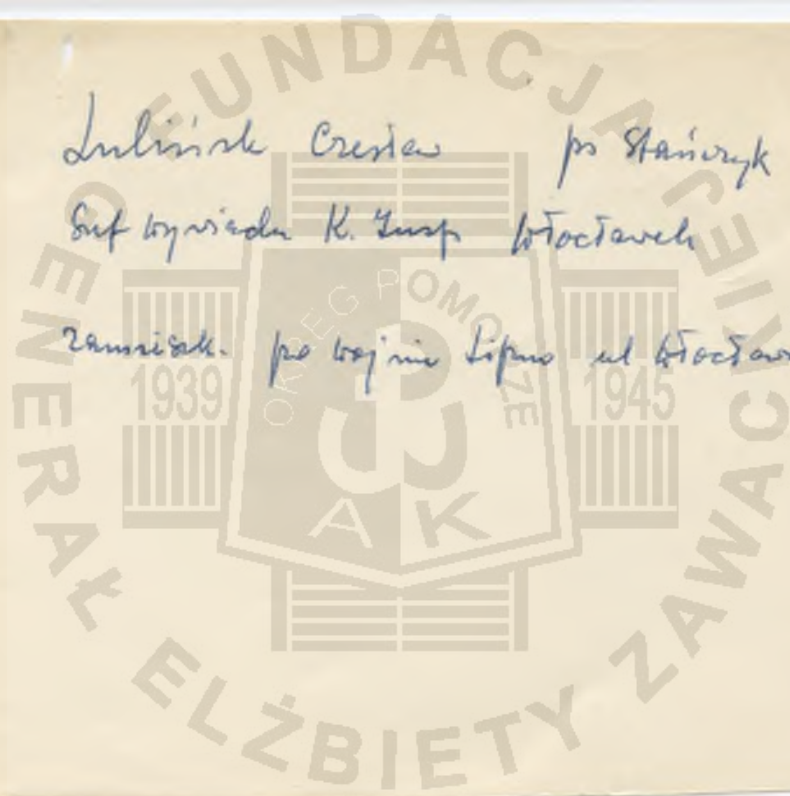
o. miejscowości k. Ravnice
[wg "Witolda" dułini'skiego nie byłoby mat
tatarów i podał miktowe inf. niemieckie]

8

Indiánské Crestas pro Stanburyk

šuf byriada K. Gursk točtavelu

Zamislak. pro vojnu lipno ad točtavelu 16



-brani' odpreviden's besedy

Lipno 9

delin'ski Crestan m
+ Hraban gum

m nigo znalishi evchivn
i masny do pisen'e pod prij
budy Jozefova

Opis od ravn Zamporony na Gmase
pays atovskiba fortavovly
M in podet vedivko Grefkavise
(poviediat, u 3x kontaktovetny z Mno-
konn). Grefkavise zlostavny z ninn
skovotaktovise vly nichu, dovidivat
ny, es kullivno zlostavit i zlostav ny -

Lipno
AK10

Lulivóski Cesar

Przewodniczącym Komitetu "M-owcy" na Lipno
i Kujawy. Democrary w maju 1943r. przedst
ciżko zdobyto nie idąc do niczego i nikogo -
Jednakże lista została złożona przy sobie, w której fi-
gurali redaktor "Złota" - Stanisław Wiliński
stała się punktem wyjścia do dalszych roz-
ważań.

A. Zab 90

Wsk!



11

Luliński Czesław - „Stańczyk”

Wraz z Edmundem Ruszkowskim założył grupę konspiracyjną, obejmującą początkowo rodziny Lulińskich i Ruszkowskich. Żołnierz wywiadu POZ w Skępem. Kierował nasłuchem radiowym w rodzinnym domu w Józefkowie. Wydawca „Iskry Wolności”. Józef Sadowski wystąpił dla niego o odznaczenie Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari i o nominację na stopień sierżanta.

Aresztowany podczas wsypy 5 maja 1948 roku razem z rodziną, powrócił do domu w roku 1945. Zmarł w domu, w Józefkowie.

Rel. Władysław Drzewiecki, Skępe.

FUNDACJA ELŻBIETY ZAWACKI
lipno 12
Ak
++ Lubliński Crested + Shaiygi
Prof. Zbigniew Honiński Wyższe
list z 26. V. 88 nr 1988 r.
miejscu obecna, wsiadawca
al. ci. W.
1978 VII znowe

[ulivski] zestaw

Lipno

13

Żołnierze Pol, magazynu
wiel. bron.

Józef Marcinkowski
Roman Wejchert

WJEOCŁAUEK
LIPNO

14

LULIŃSKI CZESKAU - "STAN CZYK"

W pol. 1943 v Młyniec Szymon męgo "Kucido"
net młokw Anzju

SPADAM JONAF - rel. w 13/04

LIPNO
AK
Młocławek

Lulinski Czesław por. ps. Dąbrowa " JOZEFKOWO 15
Właściciel majątku Łalkowice pow. Lipno wraz z
bratem drukowali gazetkę "Iskra Wolności".
Powielali ją i była rozprowadzana na Pomorzu.
Wraz z Andrzejem organizowali siatkę wywiado-
wczą. Gazetki od nich przywoziła Ewa do Torunia
na rozkaz Zbyszka, oddawała je starszej pani,
którą spotykała w tunelu koło dworca na
Podgórzu. Kiedy aresztowano brata Wacława,
uprzedzony o tym zbiegł do GG.

Ewa
94

13-12-94

LIPNO
POZ
Włocławek
16

LULIŃSKI CZEŚTAW

Łam. Józefkowo gm. Skępe syn Marcjana
Lulińskiego - drożdżnika w Józefkowie.
Był prezem sądu POZ. W mienkaniu
jego rodziny drukowano gazetkę "Jutra
Młoda" przeznaczoną dla
cała rodzina aresztowana 5 maja 1943
po zdradzie jednego z mienkanych Józefkowsa.

8 XI 94 Jaszowski, Czysta, s. 124

Кто́рѣхъ
902-Ар

17

Литински Читалъ

Книжаръ.

Къ него уи́снении къ Josephowi uisite
сѣ редакция Кооп. газети. По амтатовани
2. Мотылицкого 28. 06. 1941 г. прѣци + Ханкы
Тренила. Къ него уи́снении м. м. въстѣ
репая: и оны 2. Летли. Организатор вымаду.
Амтатованы 5. мая 1943 г. 1. и 2. оны къ Ступчовицѣ.

Зоб. Т. и Спунциме А. Дзеничича, II реде

Стр. 32, 61, 63, 68, 84, 90, 140, 150-2; III омец.
с. 25, IV Инв. мет. стр. 4, 9

ММ-96

Lipno 18
POZ

Lubiński Kwartal [toipd cześciak]
powinno być

Ps. „Stawicyli”, wronch POZ z Jonefłame. W sepa
micsłheniu pomielane były „Iskora Wolności”.
Amozkowamy 5. 05. 1943 r. od tego momentu
reprezentacja ludności „Iskry”
amozkowane zostały całe rodziny Lubińskich

zob.: Kropiński, Szymiński, Działalność
POZ „Znaki”, Przegląd, Nr. 1380/2, 4
s. 775, 787, 788

HMM-PC

Lipno 19
POZ - AN

Luliniński Custos

Syn Hecłowe, onszkowany naczelnik i ojcem.
i w maju 1943 r. zmarł 19. 08. 1944 r. pod nazwą
i syprem.

cz. 1

Wob. T. : Spis imienn S. Sumyńskiego, I Rel.,

str. 160, 181, 183, 257, 263, 362, 462.

II Krolew str. 44 ; III Korespondencje str. 40

JMM-14

№ 001.20
902- AK.

Lulinski Gustav

9s. 11. Stawiszki z Jozefowa. W listopadzie
1941 r. przepisał na J. Koleszka do 902
z. Letkiego.

rob. T. i Letki z., unip. Wrocław, I/1/s. 1

AMM- P7

Lulinski Confes

Hofstach
902 21

2 Josephine. Peter 2 Edmund Ruszkowski
2 Irene Worganski group conspiracy

902.

Vol. T.: Ruszkowski E., Jnr. Hofst., 1/1/s. 2

HMM-P7

++
a Sulimski Czesław
ps. "Starysyt"

Lipno
POZ

22

Od wiosny 1941 r. członek POZ
gm. Skępe, szef wywiadu w kmdrze
POZ m. pow. Lipno.

zob: Grede Waldemar, Konspiracyja we
półn. Mazowszu..., Notatki Prokur.,
nr 3/188 z 2001 r. s. 46-47

28.XII'01

a

FK
Lipno
23

LULIŃSKI Crestaw
ps. "Stawczyk"

Urodz. 30 I 1918 r. w elissaw pow. Greif-
swald. Członek wywiadu Obs. FK Lipno.
Arrestowany 23 VI 1943 r. Obóz Stutthof.
Przeżył.

Zob. Słownik Biogr. Polup. Poln. 02.1, s. 133.
Fundacja Archiwum Pomorskie FK
Toruń, 1994 r.

u. Lew/2001

Lulin'ski Czesław
ps. "Stanczyk"

Lipno 24
902-AK

Lulin'ski Czesław ps. "Stanczyk" - ur. 30. listopada 1918r.

s. 100

Wywiadu

Od maja 1940r do 1942r Kierownik Wywiadu
Komendy Powiatowej P02 - AK a następnie
od grudnia 1942r do maja 1943r Kierownik
Wydziału Inspektoratu AK.

osadzony

Aresztowany 5.V.1945r, a następnie osadzony
w Szutthofie - przeżył obóz.

zob. Witomska Eszbieta, opr. B/152
s. 100 = kibel. FAPAK

948.11.10

- duliniński Czesław „Stareńczyk”, por. Lipno
- od 1941 r. zastępca komendanta obwodu ZWZ-AK 25
lipnowskiego ZWZ-AK
- współtwórca „Znaku” na Ziemi Dobryńskiej
- aresztowany 5. V. 1943 r., wysłany do Stutthofu

zob. Nieważny A., Być może..., w: Ruch Oporu na Pomorzu..., t. 4, s. 164

1 x 1 u Bch.

a
t

Lulimski Czesław
ps. "Staryk"

Lipno
PBG 26

Był w kierownictwie
POZ "Lusk" na Lipno i
Rypin.

zob. J. probl. Imp. Włocławek;
Z. Górczi, Ziemia lipnowska w
okresie wojny i okupacji 1939...
s. 9.

SL.VIII'08

Wrocław
KH 97

Lulinski Czesław
s. Hactawa
ur. 30. I 1916
KH
ps. "Stanczyk"

zob. Sadowski Józef,
Młni numer 31806,
W-42 1988, s. 183, poz. 58.

Lulimiski Czesław

Lipno 28
302-RL

zob. Ziolkowski B., Polska Podziemna
na Szybowach... Tomii 2008,
s. 212, 230-300, 529, 530-532,
539-541, 542.

RP, 1, 15

oprac. k. j.

LULIŃSKI CZESZAW
" STAŃCZYK "



adres siostry: Wisława Helena
87-640 Steklina
Cernikowo

++

M-75/1989 LIPNO
LULIŃSKI CZESZAW
" STAŃCZYK "

Lubinski Crestow

